

парламентаризам у коме монарх више није могао по својој вољи да мења владе и да у њих уводи једну или другу странку. Свакако да заслугу за развој енглеског парламентаризма имају и њене (једине) две странке које су настале у то време (Торијевци и Виговци) и до данас остале као Конзервативна и Лабуристичка странка између којих се водила и води вековна борба за већину у парламенту. На путу коначне победе парламентаризма у Енглеској била је важна и изборна реформа од 1832. г. која је проширила бирачко право на широке народне масе и утицала да настане један популаран парламент (иза кога стоји снажно бирачко тело од неколико милиона) са којим ни сам монарх више није могао да се носи. Парламентарни систем, осим у енглеској варијанти, постепено се јавља и развија и у другим модалитетима (пре свега европским – француски, италијански и др.) који имају неке своје специфичности и разлике у односу на овај енглески. Зато није једноставно уопштити и извући неке битне карактеристике које важе за све облике парламентарних система нити је лако дати једну општеважећу дефиницију парламентаризма. Једна од тих релативно обухватнијих (али и непрецизнијих) дефиниција би била та да је то режим у коме власти сарађују и узајамно зависе једна од друге (Jean Gicquel). Неки аутори имају другачији приступ дефинисању парламентаризма као, рецимо, наш Вучина Васовић који разликује шири и ужи смисао овог појма. У ширем смислу парламентаризам означава политички систем у чијем средишту стоји парламент као мање или више институционализован скуп представника друштва или појединих друштвених слојева на коме се воде отворене расправе о политичким питањима и одлучује, тј. утиче на доношење кључних државних одлука. У ужем смислу, парламентаризам по овом аутору означава парламентарну владу, а то је „систем владавине у коме постоји дуализам односно међузависност и сарадња законодавне и извршне власти и у коме је под окриљем титуларног шефа државе реална власт смештена у кабинету, који је углавном или најчешће састављен од чланова представничког тела, а који су индивидуално и колективно, одговорни управо у том телу“. Још су једноставније од ове дефиниције оне по којима је парламентарни систем режим поделе власти у коме су министри политички одговорни пред парламентом, односно то била једноставно речено влада одговорних министара или кабинетска влада. Механизам парламентарног система почива на две кључне полуге: парламенту и извршној власти. Парламент је законодавно тело – врши законодавну власт и он је по структури најчешће дводом (британски, француски, италијански, шпански и др.) при чему је та дводомност инсирисана жељом и намером да се умеравља и ублажи моћ првог